

til at gjøre, et Andet er, hvad man uden at gjøre sig Illustoner kan vente at ville blive Tilfældet, og det kan jeg ikke skjule for mig selv, i den Henseende maa jeg være enig i, hvad der udtales i Forslaget til Adressen, at saaledes som Sagen nu er kommet til at ligge for, er der desværre kun lidet Haab om, at det vil lykkes at komme til Enighed om Finantsloven. Jeg tillod mig for ikke mange Dage siden at gjøre, hvad jeg ansaa for rigtigt, for at skaffe en roligere Stemning til Stede i Sindene, skaffe Tid og Ro til Behandling først af den midlertidige Finantslov og dernæst af den ordinære Finantslov. Jeg tilstaa, at jeg gjorde det den Gang i den Tro, at der virkelig var Stemning til Stede for at lade den midlertidige Finantslov komme til Undersøgelse i Fællesudvalg, og, naar først dette var sket, da ogsaa for at komme til Enighed. Jeg troede, at en saadan Stemning var til Stede her i dette Thing — det andet Thing kjender jeg ikke til — og jeg nærede det Haab, at, naar man først gjennem Vedtagelse af den midlertidige Finantslov havde faaet Tid og Ro til at behandle den ordinære Finantslov, vilde der dog være nogen Udsigt til, at man ogsaa der kunde naae til Overenskomst. Mit Haab i denne Henseende var ganske vist mindre, men jeg havde dog noget Haab, og jeg hører til dem, der mene, at man skal arbejde til det Sidste og ikke opgive Haabet før Tiden. Men efter hvad der nu er sket — jeg skal ikke nærmere komme ind paa at karakterisere det — og saaledes som Sagen nu foreligger, kan jeg desværre ikke mere nære noget Haab om, at man vil komme til Enighed om den ordinære Finantslov. Under disse Omstændigheder er der altsaa Udsigt til, at vi den 1ste April kunne befinde os — jeg laaner atter et Udtryk, som er brugt i den nyere Tid — i det tomme Rum. Hvorledes dette tomme Rum skal udfyldes, derom vil jeg Intet sige. De Foranstaltninger, der kunne være Tale om at træffe, kunne i og for sig være tvivlsomme nok; men hvad der ikke kan nægtes, og hvad Sagen bør skjule for sig selv, det er, at de Foranstaltninger, som ville blive truffet den 1ste April og Dagene derefter, ikke kunne komme til at afgjøre det Hele. Vi faae ikke derved Enden paa det Hele. Disse Foranstaltninger ville kun være en Begyndelse, og hvad der derefter kommer, det veed jeg ikke, men det aner mig, at der kommer ikke noget Godt derefter. Nu siger jeg, at hver den, som ved denne Leilighed giver sin Stemme mod Noget, som jeg betragter som et ærligt og godt ment Forsøg paa at komme ud af den ulykkelige Tilstand, han

kan efter min Opfattelse ikke frigjøre sig for et Medansvar for at fremkalde en ulykkelig Tingenes Tilstand, hvori der næstendels nødvendig bliver Spørgsmaal om de omtalte Foranstaltninger og disse Foranstaltningers Konsekvenser. I det Mindste opfatter jeg min Stilling som Medlem af Folkethinget, som aktiv Politiker, saaledes, at jeg ikke kan følge min øieblikkelige Indskydelse, min egen Lyst og Tilbøielighed i Dieblisset, og kaste Ansvar et over paa dem, der ere de Styrende og Ledende. Nei, Enhver af os — ikke blot de Ledende og Styrende — har sit Medansvar for, hvad han ved Afgivelsen af sin Stemme og sin hele Holdning bidrager til Forholdenes Udvikling i en vis Retning. Hvis jeg i dette Dieblis vilde stemme imod det omtalte Forsøg paa at løse Striden, og der derefter skulde komme en saadan Tilstand, hvor der blev Nødvendighed for de omtalte Foranstaltninger og deres Konsekvenser, da vilde jeg ikke kunne sige mig fri for Medansvar. Jeg vilde ikke kunne sige til mig selv, at jeg kunde tage det ganske roligt, idet jeg hverken havde overtaget noget Medansvar eller paa nogen Maade godkjendt, hvad der sker. Men jeg vil ikke blot ikke have noget Medansvar for disse Eventualiteter, jeg vil overhovedet stille mig saaledes, at jeg ikke paa nogen Maade indtager nogen Stilling til dem eller udtaler nogen Mening, som paa nogen Maade kunde siges at godkjende dem. Jeg vil staa fuldstændigt frit ligeoverfor, hvad der vil ske; det skylder jeg ogsaa min Embedsstilling. Derfor kan jeg ikke stemme mod dette Forslag, medens jeg dog heller ikke finder mig opfordret til at stemme for det.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Holstein): Jeg vil ikke forlænge Debatten, men kun indskrænke mig til nogle Bemærkninger, som ere nødvendige i Anledning af, hvad der blev fremsat fra det Medlem, der fører Ordet for Mindretallet (Thomsen). Dette ærede Medlem har betegnet det Stridt, som Regjeringen har gjort ved Fremsettelsen af den midlertidige Finantslov som en Mægling. Jeg tror, at med Hensyn til Belysning af den Bemærkning fra det ærede Medlems Side er det fuldkomment nok, naar jeg gjør opmærksom paa, at et Medlem af det andet Thing, nemlig Geheimestatsraad Krieger, har betegnet det Forslag, som er fremsat af Regjeringen, som indeholdende en konstitutionel Umulighed. Naar en Mand, der har været med blandt Grundlovens Givere og været Ordfører for Grundlovsubvalget i den grundlovgivende